

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

07/06/2019

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να σημειώσετε αν είναι Σωστή ή Λάθος κάθε μία από παρακάτω προτάσεις

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

15 μονάδες

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A2.** Σωστό το Β
- A3.** Σωστό το Γ

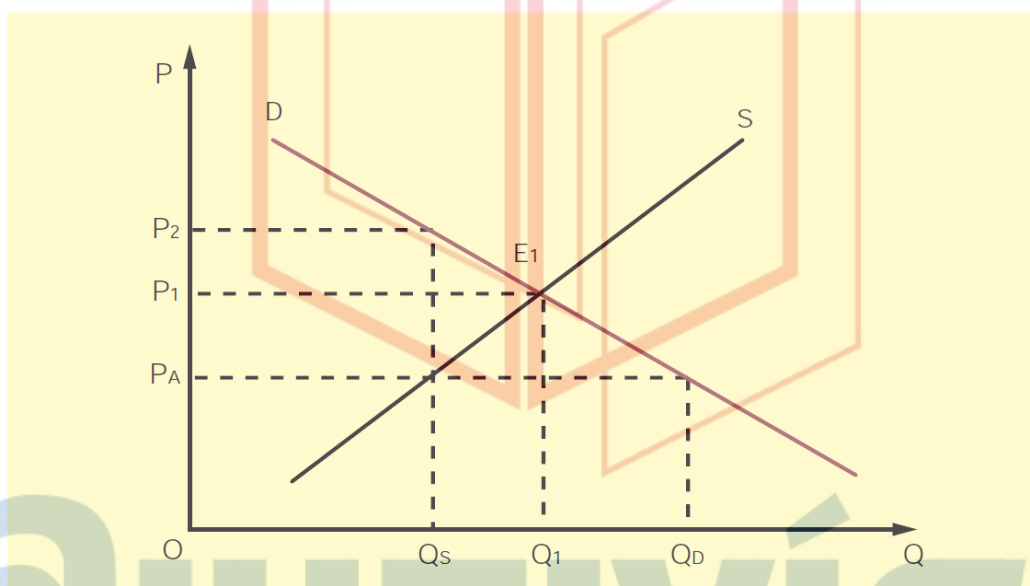
10 μονάδες

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Σκοπός του κράτους με την επιβολή ανώτατης τιμής διατίμησης σε ένα αγαθό είναι η προστασία του καταναλωτή από υπερβολική άνοδο των τιμών (κυρίως σε αγαθά πρώτης ανάγκης). Τις συνέπειες αυτής της παρέμβασης μπορούμε να μελετήσουμε στο διάγραμμα . Αν για ένα αγαθό η καμπύλη ζήτησης είναι D , η καμπύλη προσφοράς S και το σημείο τομής τους είναι το E , η τιμή ισορροπίας είναι $P1$ και η ποσότητα ισορροπίας $Q1$. Εάν το κράτος θεωρεί την τιμή $P1$ υπερβολική για το συγκεκριμένο αγαθό, γιατί, για παράδειγμα, είναι πρώτης ανάγκης και η υψηλή τιμή του θίγει τις φτωχότερες τάξεις, τότε το υπουργείο Εμπορίου με αγορανομική διάταξη επιβάλλει ανώτατη τιμή πώλησης PA , η οποία είναι μικρότερη από την τιμή

ισορροπίας P_1 . Στην τιμή αυτή οι παραγωγοί είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν ποσότητα Q_S , ενώ οι καταναλωτές ζητούν ποσότητα Q_D . Έτσι δημιουργείται έλλειμμα ίσο με τη διαφορά $Q_D - Q_S$. Άμεση, δηλαδή, συνέπεια της επιβολής ανώτατης τιμής είναι η εμφάνιση ελλειμμάτων. Στην περίπτωση αυτή γνωρίζουμε ότι στην αγορά του αγαθού υπάρχει ανισορροπία και τάσεις για άνοδο της τιμής. Εφόσον η τιμή δεν μπορεί να αυξηθεί λόγω της κρατικής παρέμβασης, δεν πρόκειται να υπάρξει ισορροπία στην αγορά του αγαθού. Αν το κράτος έχει τον απόλυτο έλεγχο της προσφερόμενης ποσότητας, μπορεί να διανέμει το αγαθό με δελτία και σε περιορισμένες ποσότητες για κάθε άτομο. Μπορεί επίσης να το διανέμει με σειρά προτεραιότητας, που σημαίνει ουρές στα καταστήματα που το πωλούν. Αυτό που συνήθως συμβαίνει είναι η δημιουργία "μαύρης αγοράς", δηλαδή το αγαθό πωλείται παράνομα σε τιμή μεγαλύτερη από τη νόμιμη. Στο διάγραμμα 5.7. βλέπουμε ότι την ποσότητα Q_S , που προσφέρουν οι παραγωγοί, υπάρχουν καταναλωτές που είναι διατεθειμένοι να την πληρώσουν στην τιμή P_2 . Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους πωλητές να πωλούν με "καπέλο" πάνω από την ανώτατη τιμή. Το ύψος του καπέλου μπορεί να φτάσει μέχρι τη διαφορά $P_2 - P_A$.

Διάγραμμα 5.7. Οι συνέπειες της επιβολής ανώτατης τιμής

Με την επιβολή ανώτατης τιμής μπορεί να ανατρέπεται η ισορροπία στην αγορά και να δημιουργούνται ελλείμματα και παράνομες αγορές. Αυτό δε σημαίνει ότι το κράτος δεν πρέπει να παρεμβαίνει στη λειτουργία της αγοράς, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω. Η επιβολή ανώτατης τιμής πρέπει να είναι βραχυχρόνια, για να αποφεύγεται η "μαύρη αγορά".

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $E_y = 5 \Leftrightarrow \Delta Q\% / 20\% = 5 \Leftrightarrow \Delta Q\% = 100\%$.

Άρα το $Q_2 = 200 + 100/100 * 200 = 400$

$E_d = -0,5 \Leftrightarrow \Delta Q\% / 20\% = -0,5 \Leftrightarrow \Delta Q\% = -10\%$

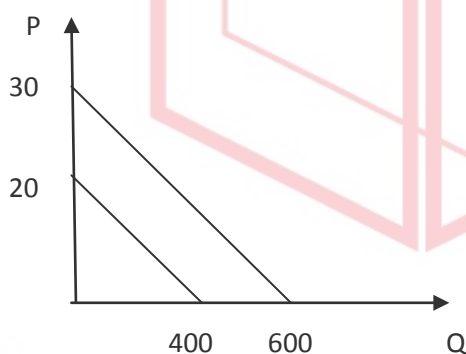
Άρα το $Q_3 = 400 - 10/100 * 400 = 360$.

Γ2. Αφού $D1//D2$ έχουν την ίδια κλίση άρα το $\beta = -20$. Για $Q_{D2} = 400 \Leftrightarrow 600 = -20 * P_1 \Leftrightarrow P_1 = 10$. Άρα $200 = \alpha - 20 * 10 \Leftrightarrow \alpha = 400$. Έτσι $Q_{D1} = 400 - 20 * P$.

Γ3.

Για $P = 0$ τότε $Q_{D1} = 400$ και για $Q_{D1} = 0$ τότε $P = 20$.

Για $P = 0$ τότε $Q_{D2} = 600$ και για $Q_{D2} = 0$ τότε $P = 30$.

Γ4. Ο καταναλωτής στην επιδίωξή του να μεγιστοποιήσει τη χρησιμότητά του από την κατανάλωση ενός αγαθού επηρεάζεται βασικά : πρώτο από το εισόδημά του και δεύτερο από την ύπαρξη άλλων παρόμοιων αγαθών που μπορούν να ικανοποιήσουν την ίδια ανάγκη (υποκατάστατα αγαθά). Έτσι αν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού, ο καταναλωτής είναι πιθανότερο να αγοράσει λιγότερες μονάδες από το συγκεκριμένο αγαθό, αφού το εισόδημά του δεν επαρκεί για να συνεχίσει να αγοράζει τις ίδιες ποσότητες και επιπλέον μπορεί να υποκαταστήσει το αγαθό αυτό με ένα παρόμοιο φθηνότερο αγαθό

Γ5.

Για $P = 5$ τότε $Q_D = 600 - 20 * 5 = 500$ τότε η $\Sigma \Delta_1 = 2500$

Για $P = 15$ τότε $Q_D = 600 - 20 * 15 = 300$ τότε η $\Sigma \Delta_2 = 4500$

$E_d(\text{τόξου}) = 300 - 500 / 15 - 5 * 5 + 15/300 + 500 = -1/2$

$|Ed_{(τόξου)}| < 1$ Ανελαστική ζήτηση. Άρα η Συνολική Δαπάνη επηρεάζεται από την μεγαλύτερη μεταβολή που είναι αυτή της τιμής. Αφού η τιμή αυξάνεται τότε και η Συνολική Δαπάνη αυξάνεται.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. α) $AP_{\max} = MP_{\text{κατερχόμενο}} \Leftrightarrow Q/30 = Q - 100 / 30 - 20 \Leftrightarrow Q = 150.$

$AP_{30} = 150 / 30 = 5.$ Άρα και το $MP_{30} = 5$

β) $VC_{100} = L * W + Q * c \Leftrightarrow 400 = 20 * W + 100 * 2 \Leftrightarrow W = 10.$

Δ2. α) Δαπάνη για εργασία : $VC_{100} = 20 * 10 = 200$

$MP_{50=1} = 180 - 175 / 50 - L \Leftrightarrow L = 45$

$VC_{175} = 45 * 10 = 450.$ Άρα η δαπάνη για εργασία αυξήθηκε κατά $450 - 200 = 250$ χρηματικές μονάδες.

β) Δαπάνη για πρώτες ύλες: $VC_{100} = 100 * 2 = 200$

$VC_{175} = 175 * 2 = 350.$ Άρα η δαπάνη για πρώτες ύλες αυξήθηκε κατά $350 - 200 = 150$ χρηματικές μονάδες.

Δ3. α) Ο νόμος φθίνουσας ισχύει στην βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής όπου υπάρχει τουλάχιστον ένας σταθερός παραγωγικός συντελεστής.

β) Για να ισχύει ο νόμος χρειάζεται τουλάχιστον ένας σταθερός παραγωγικός συντελεστής που αυτό συναντάται μόνο στην βραχυχρόνια περίοδο και έτσι μεταβάλλονται οι αναλογίες που υπάρχουν κάθε φορά ανάμεσα στους σταθερούς και μεταβλητούς συντελεστές.

Δ4. α) Η καμπύλη προσφοράς είναι το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους MC που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους AVC.

P = MC	QS	QS _{αγορ} = QS * 200
4	150	30.000
7	170	34.000
12	180	36.000

β)

P	QD
4	52.000
7	46.000
12	36.000

Άρα από τον πίνακα παρατηρούμε ότι το σημείο ισορροπίας είναι $P_0 = 12$ και $Q_0 = 36.000.$